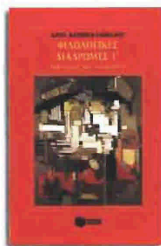

Δημιουργοί και αναγνώσεις

ΔΟΚΙΜΙΟ

Αντα Κατσίκη-Γκίβαλου
Φιλολογικές
διαδρομές Γ'
 Δημιουργοί και
 αναγνώσεις

Εκδόσεις Πατάκη 2007
 σελ. 240, τιμή 14,50 ευρώ

Η λογοτεχνία σε εποχές πολυπολιτισμικότητας και παγκοσμιοποίησης, από τη μια πλευρά, μπορεί και πρέπει να διαδραματίζει σημαίνοντα ρόλο και να συνεισφέρει στη διατήρηση της εθνικής ταυτότητας και της συλλογικής μνήμης, παράλληλα με τη συγκατοίκησή της με τους άλλους πολιτισμούς. Από την άλλη πλευρά, η λογοτεχνία, με επιμέρους μελέτες, είναι αναγκαίο να διαδραματίζει ιδιαίτερο ρόλο όσον αφορά τη «διδασκτική» προσέγγιση των κειμένων, με απώτερο στόχο την καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας στο σύγχρονο σχολείο, προπάντων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Οι μελέτες του πρώτου μέρους αυτού του τόμου αναφέρονται σε σημαίνοντες παλαιότερους και νεότερους δημιουργούς (Κ. Παλαμιάς, Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος, Γρ. Ξενόπουλος, Νικ. Βρεττάκος, Τ. Πατρίκιος, Κ. Στεργιόπουλος, Π. Μάτσης). Οι μέθοδοι ή η σύνθεση μεθόδων που χρησιμοποιούνται, ανάλογα με το περιεχόμενο και την υφή του έργου τους (ιστορικοκοινωνική, βιογραφική, κειμενοκεντρική, αναγνωστική προσέγγιση), αφενός αναδεικνύουν πτυχές οι οποίες συνδέονται με μια σύγχρονη επαναναγνώση και αφετέρου επανεξετάζουν κριτικά και συγκριτικά τη «σηματολογία τους, η οποία μπορεί να «συνομιλήσει» με τη σύγχρονη διαπο-

λιτισμική σκέψη.

Οι μελέτες του δεύτερου μέρους, λαμβάνοντας υπόψη το νεαρό αναγνώστη της λογοτεχνίας, εστιάζουν στη διερεύνηση του «θέματος» ως παράγοντα της φιλαναγνωσίας στο σχολείο. Επίσης προσεγγίζεται η φιλαναγνωσία πέρα από τον ασφυκτικό κλοιό της διδασκαλίας, με δράσεις που θα λαμβάνουν υπόψη τον αναγνώστη. Τέλος, αναλύονται οι συσχετίσεις μεταξύ κειμένου, αναγνώστη και η εμπλοκή του συναγνώστη εκπαιδευτικού και διατυπώνονται θέσεις για ένα νέο τύπο σχέσεων του τριγώνου: λογοτεχνία - εκπαιδευτικός - μαθητής.

Πρόκειται για ένα βιβλίο το οποίο με διεισδυτικό τρόπο αναδεικνύει θέματα και προβλήματα της λογοτεχνικής πραγματικότητας. Αποτελεί δε συμβολή στη σύγχρονη μελέτη της νεοελληνικής λογοτεχνίας και της πρόσληψής της από το σύγχρονο αναγνώστη και τη σχέση του με το συγγραφέα και το κείμενο. Οι μελέτες για τον Παλαμά, που καταλαμβάνουν και το μεγαλύτερο μέρος και μέσα από τις «αναγνώσεις» άλλων δημιουργών (Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος), αλλά και η στάση του Παλαμά για το Βάρναλη και ιδιαίτερα οι θέσεις του για τη γλώσσα και την ποίηση, δεν είναι μόνον πρωτότυπες και αναλυτικές αλλά, μέσα από μια κριτική ματιά, παρέχουν στον αναγνώστη της λογοτεχνίας κλειδιά για την κατανόηση του έργου του και της λογοτεχνίας μιας ολόκληρης εποχής. Άλλωστε η συγγραφέας είναι από τους εγκυρότερους μελετητές του παλαμικού έργου. ■